

Media: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ **Page:** 59 **Published at:** 18-12-2022
Author: **Surface:** 1603.07 cm² **Circulation:** 14860
Subjects:

Τέχνες & γράμματα BIBΛΙΟ

Μια αγκαλιά από όμορφα παραμύθια

Η «Κ» προτείνει κάποια από τα καλύτερα δώρα για παιδιά προσχολικής ηλικίας αλλά και μεγαλύτερα των δεκα ετών

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΤΟΠΑΛΗ**

Όταν το φως λιγοστεύει, οι άνθρωποι βάζουν κάθε φορά όλη τους τη δύναμη για να διασκορπίσουν το τελευταίο κομμάτι κοφτεράς και φόβου της σύνθετης δοκιμασίας που είναι ο χρόνος. Στο τέλος αυτού του δρόμου αντοχής, λήπουν τα Χριστούγεννα του καθενός μας. Ήδη το πρόσκαιρα, τώρα, του πραγματικού, επικολόμενου της αντηκτικής όψης που γενναϊοδώρα μας χαρίζει η επικαιρότητα, οι κυνικοί και οι επιθετικοί ανάμοια μας τείνουν συχνά να κατακόρουν ως ένας πολιτισμός τάχα που ξύπνους, τάχα πιο ανθεκτικός. Τα Χριστούγεννα σκονοβουτούν, αντίθετα, ξανά και ξανά τη ζεστή αγκαλιά που μας περμένει να καθύουμε μέσα της, την αναπαύει που δεν μπορεί, θα ανακατευτεί με τη δι-

«Και τι ιστορία θέλεις να σου πω;» ρώτησε η μαμά αρκούδα. «Πες μου για μένα», απάντησε ο μικρός αρκούδος. «Πες μου για πράγματα που έκανα παλιά».

κή μας, την ελίθα που δεν είναι αφέλιχα. Τα παιδιά και τα ζώα είναι πιο έτοιμα από τον καθένα να δοθούν σε όλα αυτά. Ως αντίδοιο στα κήματα βίας και ψύχους που μας απειλούν, προτείνουμε για τις γιορτές παιδικά βιβλία που προκλητικά ξεκακίζουν από γλυκύτητα και οριστικές αγκαλιές, από τη θερμότητα και την ανακούφιση που κατακλύζουν ονόμα και μυαλό όταν με εμπιστοσύνη και συντροφικότητα καθρεφτίζονται στο βιβλίο ενός άλλου και του πάμνοιο το κέρ (ή του καϊδεύοιο το γούνο).

«Το θαυμασιό ταξίδι του Εντουαρντ Πουλέιν» (εκδόσεις Διοτίμα) είναι άλλο ένα μικρό αφητικό έργο με τις ίδιες γνωστές στην Ελλάδα Αμερικανίδας Kate DiCamillo (1954), δραβειμένως συγγραφέως παιδικής λογοτεχνίας που ως παιδί υπέφερε από προβλήματα υγείας. Βρήκε λήσιν ή ίδια από νωρίς κατασλήγο στην ανένανση. Ο ήρωάς της θα γεννηθεί μέσα στη στοργή και την αγάπη, μα θα υποκορηθεί κάποινα να διασχίσει πραγματικούς και συμβολικούς οικογενειακούς δυστυχίας. Μολονότι κάθε τόσο συναντά με εντέλειος

διαφορετικά μορφή την αγάπη, ξανά και ξανά τη χάνει. Αλλάζει αμέριπτες φορές ονόμα και ταυτότητα. Η καρδιά του παγώνει, το φέρος τον εγκαταλείπει. Η αγκαλιά που τον περμένει στο τέλος, ωστόσο, δεν θα απογοητεύσει ούτε τους πιο απαιτητικούς. Κατάλληλο από 10 ετών.

«Και τι ιστορία θέλεις να σου πω;» ρώτησε η μαμά αρκούδα. «Πες μου για πράγματα που έκανα παλιά» (Ο Μικρός Αρκούδος», εκδόσεις Παπαδόπουλος). Μα ναι, όλα τα παιδιά έπαιναν να τους πεις είτε τι έκαναν παλιά τα ίδια είτε τι έκαναν οι γονείς ή οι παππούδες τους όταν ήταν παιδιά. Γιατί το πρώτο και το σημαντικότερο παραμύθι είναι η ζωή μας η ίδια, κι αν εμείς το ξεχνάμε, το θυμίζει ο μικρός αρκούδος στη μαμά του. Οι εκδόσεις του εμβληματικού οικονομάρου και συγγραφέα για παιδιά τον '80s, του Maurice Sendak (1928-2012), πολυάσητο άδων την αξία της απλής αφηγηματικής της Else HolmLund Minarik (1920-2012). Είναι το πρώτο στα ελληνικά, από τη διάσημη σειρά βιβλίων «Little Bear» των ίδιων δημιουργών, στην οποία βασίστηκε και μια τηλεοπτική σειρά για παιδιά της δεκαετίας του '90. Κατάλληλο από την προσχολική ηλικία.

Ο βραβειμένως συγγραφέας για παιδιά Πάνος Χριστοδούλου (1972) και η διακεκριμένη οικονομάρου Ντανιέλα Σταματιάδη (1972) μας δίνουν με τρόπο στατιστικό την αίσθηση του πρωτόγονου (που θα πρέπει να είχαν κάποια στιγμή στη ζωή του καθενός μας τα Χριστούγεννα) μέσα από τα ματιά ενός πολύ νεαρού γάτου («Τα πρώτα Χριστούγεννα του Κόπτεν Τζιμ», εκδόσεις Ιkaros). Υπάρχει άραγε κάτι που το μικρό παιχναϊκόριο ζώο δεν θα θέλησει να γεντεί με νύκτα και με δόντια, δοκιμάζοντας την υπομονή των «συγκατοίκων» του, όπως αποκαλεί τους ανθρώπους τις οικογενειάς του; «Εν είδα σκοτεινούς δυστυχίας. Μολονότι κάθε τόσο συναντά με εντέλειος

σημο του δέντρου με τράμαξε Λιγία, οπότε κροφίτικο στο μπάνιο. Ε, κι εκεί που κροβόδουον, έριχα έναν υπνάκο». Κατάλληλο από την προσχολική ηλικία. Ο νεμερμένος Βοηθός Σωτηρην Πρσίοςλερ (1923-2013) γεννά τις, κλασικές πλέον, ιστορίες του κατευθείαν μέσα από τη μαγεμένη καρδιά της μεσοαντικής Ευρώπης, που τριβόλα σαν πυρωμένο τζάκι στη σκοτεινή καλύβα του δάσους. Ο «Χέριμο, το μικρό ζωτικό με το μεγάλο κεφάλιο» (εκδόσεις Κέδρος) εα-νοιοται στη με γάλη, επικίνδυνη περιπέτεια. Εκεί όμως που, σύμφωνα με τις δεισιδαιμονίες και τις προκαταλήψεις, θα έπρεπε να τον περιμένει ένα άγριο τέ-

ρας, βρίσκεται ο καλικάντζαρος Τοβότλε. Θα γίνουν κολλήτο, θα μοιραστούν το νόστιμο ζωτικό-Φωίο και θα προφυλακιστούν από την καταγιάδα χαμμένο κάτω από το μεγάλο κανέλι του Χέριμο. Κι ύστερα; «Κάποτε οι καταγίδες σταμα-

τούν και οι θάλλες κοπαζούν». Για παιδιά 7 ετών και άνω. «Το παραμύθι της μάγισσας Βάλμιοούργκα» (εκδόσεις Καστανιώτη) είναι το πρώτο βιβλίο της Αιμιλίας Πέτροβιτς (1965), εικονογραφημένο από τον βραβειμένο Πέτρο Χριστούλια (1979). Ολα ξεκινούν στον μεγάλο κορό, που γίνεται κάθε χρόνο για όλους τους ήρωες των παραμυθιών. «Είνα η μόνη μέρα του χρόνου που η Κοκκινσκοουίτσα δεν φοβάται τον λύκο, η ωραία κοιωμένη μιλάει με την κακιά μάγισσα, η Στακοπούτα χορεύει με τις αδερφές της και όλα διασκεδάζουν αγαπημένως. «Θέλει να χορεύοιομε, πεντανόστιμη Χάνοε», «Μετά καρδιά, καλή μου μάγισσα!», «Χαίροιο μου έναν κορό, Ραπουζέλι!», «Ευχαριστώ, μακόρη μου θεομωφίλακα!». Όμοιο όλα τα παραμύθια και οι ήρωές τους θα κινδυνεύουν από τη μάγισσα Βάλμιοούργκα, που δεν δικαιούνται να συμμετείχε στη γιορτή αφού δεν είχε «ούτε καν ένα μικρό ρολακι από παραμύθι ενός άλλου». Η συνέχεια της πολιτικά ορθότητας άρπης του άδικου αποκλεισμοιο επί των χαρτιωμένων σελίδων του βιβλίου. Κατάλληλο από πέντε ετών.

Η Αρμέλ Μοντέρ (1971) με το «Φαρόδ Πουλόβερ» (εκδόσεις Μεταίχμο) ανοιγει σιγοιου την πιο τεραστία αγκαλιά. Άλλο ένα από αυτά τα ζηλεύτα γαλλικά βιβλία με το ελαστικό κέλιμο, άρτια συνυφασμένο με την εικονογράφηση που συν-αφηνεται. Η Μοντέρ αζιοποιεί τον παραδοσιακό, δοκιμαμένιο τρόπο της επαναλήψης ενός στοιχειώδους μοτρίου που, σαν κινουσιμήδα, κερτίζονται την ιστορία. Πότε; Μα, φυσικά την Παραμονή. Όταν το κολών οκεπαθεί τα πάντα, το χαρούμενο, ζεστό πουλόβερ θα έχει πολλαπλασιαστεί στον άρπος και στους ζεσταίνοντας στο έικτυ του όλα τα πλάσματα, πολύ τερόττα και πολύ, πολύ μικρά. Κατάλληλο για παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Ανάλογα κοκύνου για τη χριστογεννητική εκδοχή του πολυχρωμοιο ελέφαντα, του πασιγνοστού πλέον και στην Ελλάδα Ελιμερ, αγαπημένου ήρωα της κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ ανά τον κόσμο (Ο Ελιμερ και οι μαρμαίμα-Κέικκινος», εκδόσεις Πατάκη). Ο μπαρμυ-Κόκκινος (δεν είναι, βέβαια,

άλλοιο από τον Άγιο Βασιλή) συνεργάζεται με τον Ελιμερ, που, την κρίσιμη στιγμή, τη βραδιά των θαυμάτων, είναι ο υπεπιμύθητο όλων των μικρών ελεφάντων, που συνωμοτούν μαζί του για να... Ο Ντέβιν ΜακΚι (1935-2022) έδωσε με τους αμέριπτος εξαιρετικούς «Ελιμερ» του το βέλτοιο παράδөгημα υπέρ της εαφορετικότητας, ένα δύσκολο θέμα γύρω από το οποίο εύλογοι συγκεντρώνονται μετρία ή και κακά βιβλία ενός αφηροπού διδακτομοιο. Κατάλληλο από 3 ετών.

Τελευταίος στη σειρά μα όλα ληγότερο απολαυστικότεο είναι ο γενναίος και κάπως σοφιστικέ ποιντικός Γουίνστον («Γουίνστον, επιστροφή στο σπίτι», εκδόσεις Ψυχογιός), που πέρισι τέτοια εικονογράμματα στην πρώιμη του προεπέτεια. Ο δημοφώνος Βρετανός συγγραφέας και οικονομάρου

«Είνα η μόνη μέρα του χρόνου που η Κοκκινσκοουίτσα δεν φοβάται τον λύκο και η ωραία κοιωμένη μιλάει με την κακιά μάγισσα».

φος Αλέξ Τ. Σιθ (1985) επισοεί μια ευφρόνησια συνέχεται των περιπετειών του Γουίνστον. Το υποβραβο φερόταρ ανάλαφα λίγο με τον Φρόντ, λίγο με τον Προυστ. Ακούγεται βαρύ μα είναι νόστιμο όπως οι συνταγές των μπικουκών που παραβόλλονται στην αφηγηση. Κορυφαία στιγμή: όταν ο νεαρός τάρανδος Άιτεν, που ντρέπεται γιατί είναι «αλλόκοτος», έχει διπλόη τη χάρη να πετά όπως τα κορίττα, ετοιμάζεται να απογειωθεί στους αέρηες. «Κάθε τρία στο κορμιο του Άιτεν άρασε να λάμπει και να γυαλίζει. Αστραφτε από τα μικροσκοπικά κέρατά του ως την κονή τουρά του σαν να τον είχαν βουτήξει σε ασπερόδοιο. Σωφικά, η μιλία του άρασε να φέγγει. Από σκούρο καφέ έγινε κίτρινο, μετά πορτοκαλιά, μετά κατακόκκινο σαν κορμίο γκι. Και ύστερα οι σπές του επικακίκεν απολά από το έδαφος». Ποιος δεν θα ήθελε να τον οδηγεί στην αγκαλιά της μαμάς του, σε ένα δωμάτιο που μοσοβόλα μπισκότα «ζίντζερ», ένας τάρανδος που απογειώνεται όταν η μιλία του κοκκινίζει αρκετά; Κατάλληλο από πέντε ετών.

